

RADIONICA STRIPA

PREDSTAVLJANJE

Vjerujemo da je eksperimentisanje najbolji način za upoznavanje umjetničke discipline. Kroz praktičan rad lakše se prelazi na istraživanje i čitanje. Takođe, na kraju, svako može da piše i crta, u skladu sa svojim stilom i sposobnostima.

Čitanje stripova (i/ili mange) i dalje je veoma popularno među tinejdžerima, a često predstavlja važan dio odrastanja i učenja mlađe djece.

Učešće u radionici stripa podrazumijeva susret sa autorom, upoznavanje njegovog ili njenog stvaralačkog svijeta i uživljanje u njega kroz različite vježbe i zadatke koji se mogu prilagoditi uzrastu učesnika.

Radionice izrade stripa pružaju učesnicima priliku da svoje radove ponesu kući i podijele ih sa porodicom i prijateljima. Takođe, učesnici razvijaju vještine osmišljavanja likova, kreiranja kratkih priča i pisanja dijaloga.

Ciljevi:

- Kreiranje likova i veoma kratke priče
- Crtanje (čak i ako mislite da ne umijete!)
- Mogućnost susreta sa autorom i razgovor o njegovom ili njenom stvaralaštvu.

Za koga?

- Učenici uzrasta od 6 godina i stariji (osnovna škola, srednja škola i gimnazija).
- Djeca i mladi van školskog sistema (uzrasta od 6 godina i stariji)

Gdje?

- U učionici
- U biblioteci
- U knjižari

Ko organizuje radionicu?

- Nastavnik ili učitelj u školi
- Bibliotekar
- Knjižar

Sa kim?

- Autor stripa (ako je moguće i ako budžet vašeg odjeljenja to dozvoljava, razmotrite mogućnost da se autoru obezbijedi honorar).
- Radionicu takođe može voditi profesor ili bibliotekar, ali je poželjno osloniti se na stručnost autora.

Trajanje:

- 2h ili 3h

Broj učesnika:

- Preporučuje se 15 do 18 učesnika.

Napomene:

Važno je naglasiti da za ovu radionicu nije potrebno prethodno znanje ili iskustvo u crtanju. Tema i cilj radionice mogu se prilagoditi uzrastu učesnika.

MATERIJALI I TEME RADIONICE

1. Materijal:

- Papiri (može biti korisno da unaprijed pripremite papire sa odštampanim kadrovima ili trakama od po 3 kadra), bojice, lenjiri, gumice.
- Takođe je neophodna tabla na preklop (flipčart) ili obična tabla, za pisanje uputstava i izradu nekoliko skica.

2. TEME:

Ova radionica može biti prilika za izražavanje o važnim temama današnjice, koje su ujedno u središtu projekta Evropske unije:

- zajednički život: kroz izbor tema za stripove o ljudima koji žive zajedno, bez obzira na njihove razlike. Takođe, moguće je raditi stripove u kojima prijateljstvo predstavlja centralni dio radnje.
- ekologija: kroz izbor tema za stripove o globalnom zagrijavanju, divljim životinjama i likovima koji štite prirodu i životnu sredinu.
- zdravlje: kroz izbor tema za stripove o prevenciji određenih rizika, na primjer onih povezanih sa nezdravom ishranom, pretjeranom upotrebom ekrana ili bavljenjem sportom.

TOK RADIONICE

1. UVOD

U slučaju da radionicu vodi autor stripova (u ulozi voditelja radionice), bilo bi zanimljivo započeti radionicu pitanjima i odgovorima o njegovom/njenom radu. Na taj način učesnici bi imali priliku da bolje upoznaju osobu sa kojom će raditi i družiti se.

Primjeri pitanja koja se mogu postaviti:

- Kakvu ste obuku ili obrazovanje prošli da biste postali autor stripova?
- Kako ste se počeli baviti ovim pozivom?
- Kako birate priče o kojima pišete?
- Odakle crpate inspiraciju?
- Kako ste pronašli sopstveni „stil“?
- Da li je teško objaviti strip i živjeti od svog rada?

U slučaju da radionicu ne vodi profesionalac, sesija može početi predstavljanjem stripova koji se nalaze u školskoj biblioteci ili knjižari. Ovi stripovi se takođe mogu odabrati u skladu sa određenom temom (prijateljstvo, ekologija, zdravlje).

Ako učesnici nijesu upoznati sa stripovima, možete ih upoznati sa radom nekih autora. U nastavku su navedena djela koja se posebno bave temom prijateljstva:

- *Les Sisters* autora William Maury i Christophe Cazenove (6+ godina)
- *Ariol* autora Emmanuel Guibert (6+ godina)
- *Asterix i Obelix* autora Uderzo (6+ godina)
- *Chien pourri* autora Colas Gutman i Marc Boutavant (8+ godina)
- *Snoopy i Peanuts* autora Charles M. Schulz (9+ godina)
- *Mia & Co* autora Vanyda (11+ godina)

2. UPUTSTVA ZA SCENARIO:

Voditelj radionice (autor, nastavnik ili bibliotekar) može učesnicima zadati određenu temu i dati uputstva za izradu scenarija.

Scenariji na temu prijateljstva:

Možete zamoliti učesnike da napišu scenu o prijateljstvu u kojoj će učestvovati likovi iz stripova navedenih iznad. Na primjer:

- Osmislite novu školsku situaciju zasnovanu na svijetu i likovima iz stripa *Ariol* ili *Les Sisters*
- Osmislite novog lika koji bi mogao biti dio grupe prijatelja u stripu *Ariol* ili *Les Sisters*
- Osmislite nastavak jedne stranice stripa (bez poznavanja narednih stranica) ili nastavak cijelog stripa, tako što ćete od učesnika tražiti da napišu scenu u kojoj učestvuju nekoliko likova koji su prijatelji.

„TOČAK SREĆE“ SCENARIO:

Kako bi radionica bila zabavnija, učesnici mogu koristiti „točak sreće“ pomoću kojeg će nasumično birati detalje svojih scenarija.

Evo nekoliko primjera različitih izbora za svako pitanje:

■ Žanr:

Komedija, tragedija, fantastika, fantazija, romana, istorijski žanr...

■ Glavni lik:

Dijete, odrasla osoba, životinja, robot, biljka/drvo, predmet...

■ Mjesto radnje:

Šuma, kuća, škola, ulica, plaža...

■ Događaj:

Pad, susret sa drugim likom, „susret“ sa nekim predmetom...

■ Uputstva za boje:

Bez boja, koristiti crvenu boju, zelenu, žutu, plavu...

■ Uputstva za dijalog:

Bez dijaloga, samo jedan lik može govoriti, više likova može govoriti...

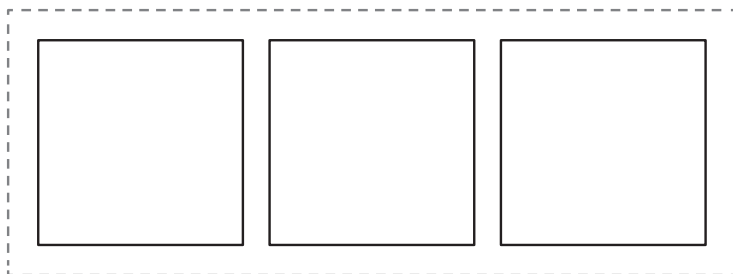
Iz iskustva znamo da učesnici ovakvih radionica uživaju u tome kada imaju određena uputstva i ograničenja, jer im to omogućava da se fokusiraju na narativni dio svog rada.

3. VIZUELNI FORMAT I STRUKTURA:

Za početak, voditelj može na tabli nacrtati veoma jednostavan lik u obliku „čovječuljka od štapića“, kako bi svima pokazao da svako može nacrtati lik. Ovaj prvi korak može se primijeniti na učesnike različitih uzrasta.

Nakon toga voditelj objašnjava cilj radionice. Učesnicima se može ponuditi da rade u različitim formatima stripova:

■ Strip od tri kadra

Ovaj format je idealan kao uvod u izradu stripova, jer omogućava rad na kratkoj situaciji. Prvi kadar predstavlja lik u određenom okruženju. Drugi kadar prikazuje neki „događaj“ ili šalu. Treći i posljednji kadar predstavlja završetak priče.

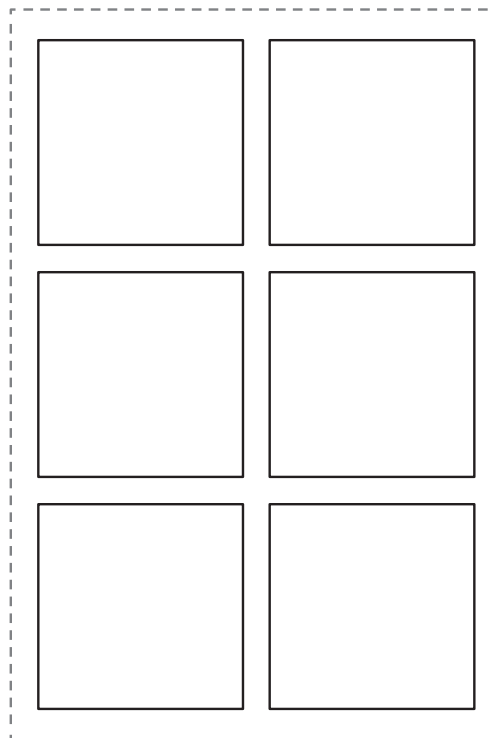
Prvi dio radionice može biti posvećen izradi stripa od tri kadra, kako bi učesnici stekli samopouzdanje i naučili da budu sažeti u pripovijedanju.

■ Stranica sa šest kadrova:

Rad na stranici sa šest kadrova (ili nešto manje ili više, u zavisnosti od potreba i sposobnosti učesnika) omogućava učesnicima da posvete više vremena narativnom aspektu (razvijanju dijaloga, uključivanju dodatnog događaja ili šala).

■ Zajedničko crtanje priče (lančana priča):

U jednom dijelu radionice učesnici mogu preći na građenje zajedničke priče kroz tehniku u kojoj svaki učesnik nastavlja crtež prethodnog. Kako bi učesnici zajedno radili, jedan učesnik započinje priču u prvom kadru, zatim je drugi nastavlja u sljedećem kadru, i tako redom.

4. ZAKLJUČAK

Svaki učesnik može predstaviti svoj rad i objasniti kreativne izbore koje je napravio ostatku grupe. Ako vrijeme dozvoljava, tokom radionice ili nakon nje, organizatori mogu skenirati radove kako bi ih uredili i odštampali u obliku zbirke svih crteža.

Može se organizovati i izložba kako bi roditelji i prijatelji mogli vidjeti i diviti se radovima nastalim tokom radionice. Izložba se može održati u školi, biblioteci ili knjižari. Na izložbu se može pozvati i autor stripova, a žiri može izabrati radove koji su im se najviše dopali. Autorima odabranih radova mogu se dodijeliti pokloni, na primjer knjige.

Bonus!

Ako vrijeme dozvoljava, sa učesnicima se može raditi i na osmišljavanju njihovog ličnog potpisa. Autori stripova često imaju prepoznatljiv i kreativan potpis koji se može pronaći na kraju njihovih priča. Ponekad je neko slovo produženo, stilizovano ili kombinovano sa malim crtežom. Na primjer, tačka iznad slova „i“ može se pretvoriti u srce ili mali cvijet, a završetak slova poput „y“ može se produžiti u ukrasnu liniju.

Ovo može biti kratka diskusija i kreativna aktivnost sa grupom. Učesnici mogu pogledati primjere potpisa različitih umjetnika (uključujući autore stripova), a zatim osmisliti svoj lični, jedinstveni potpis. Na kraju mogu svojim novim potpisom potpisati stripove ili ilustracije koje su napravili.